

Tomasz Lis

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach
Wydział Finansów i Ubezpieczeń
Katedra Rachunkowości Międzynarodowej
tomasz.lis@ue.katowice.pl

ZAWARTOŚĆ INFORMACJI O KAPITAŁACH W RACHUNKOWOŚCI A JEJ UŻYTECZNOŚĆ DLA INTERESARIUSZY

Streszczenie: Kapitały własne stanowią jedną z najważniejszych informacji finansowych dla różnych grup interesariuszy. Głównym celem niniejszego opracowania było przeprowadzenie analizy porównawczej zawartości merytorycznej sprawozdania ze zmian w kapitale własnym sporządzonego według międzynarodowych standardów sprawozdawczości finansowej i polskiej ustawy o rachunkowości oraz przeprowadzeniu praktycznej analizy tego sprawozdania.

Słowa kluczowe: kapitały własne, kapitały w rachunkowości, zestawienie zmian w kapitałach własnych.

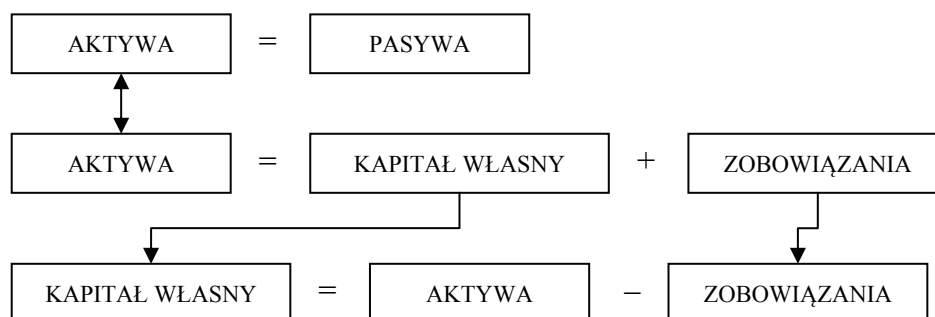
Wprowadzenie

Immanentną cechą funkcjonowania każdego przedsiębiorstwa jest wykorzystywanie w działalności kapitału. Kapitały własne stanowią jedną z najważniejszych informacji finansowych dla różnych grup interesariuszy. Bezdyskusyjnie sprawozdania finansowe są podstawowym źródłem informacji o kapitałach własnych. Jednakże różne stosowane w świecie, także i w Polsce, standardy rachunkowości dopuszczają znacząco różniącą się prezentację informacji o kapitałach własnych. Dotyczy ona przede wszystkim ujęcia i wyceny poszczególnych składników kapitałów własnych. To zaś ma istotny wpływ na jakość i użyteczność tej informacji zwłaszcza dla najważniejszej grupy interesariuszy, jaką są inwestorzy. Głównym celem niniejszego opracowania było przeprowadzenie analizy porównawczej zawartości merytorycznej sprawozdania ze zmian w kapi-

tale własnym sporządzonego według międzynarodowych standardów sprawozdawczości finansowej i polskiej ustawy o rachunkowości oraz przeprowadzeniu praktycznej analizy tego sprawozdania. Dodatkowym celem jest również wskazanie na dyskusyjność prezentowanej informacji, a także możliwość jej kreowania. Proces badawczy przebiegał etapowo. Najpierw wybrano problem badawczy, formułowano hipotezy badawcze, za pomocą analizy literatury oraz aktów prawnych zebrano informacje istotne dla problemu badawczego, przeprowadzono wnioskowanie i zweryfikowano hipotezy badawcze. Sformułowano następujące hipotezy badawcze: zawartość informacyjna sprawozdań finansowych o kapitałach własnych niesie dodatkową wartość dla różnych grup interesariuszy, w stosunku do innych sprawozdań finansowych.

1. Kapitał (fundusz) własny – pojęcie oraz znaczenie

Standardy rachunkowości nie przedstawiają w sposób jednoznaczny definicji kapitału własnego, aby zrozumieć tę kategorię ekonomiczną trzeba odwołać się do definicji aktywów netto [Buk, 2011, s. 19]. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 29 ustawy o rachunkowości, przez aktywa netto rozumie się „aktywa jednostki pomniejszone o zobowiązania, odpowiadające wartościowo kapitałowi (funduszowi) własnemu” [Ustawa o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r.]. Zgodnie z tym kapitał własny jest tożsamy z aktywami netto, czyli tymi, które pozostają po uregulowaniu przez jednostkę zobowiązań. Jest on częścią kapitałów ogółem co przedstawia rys. 1.

Rys. 1. Ujęcie bilansowe kapitału własnego

Źródło: [Buk, 2011, s. 19].

Dzięki takiemu podejściu do definiowania kapitału własnego możliwa staje się jego wycena, gdyż składniki aktywów i zobowiązań wpływających na wielkość tego kapitału są w dostatecznym stopniu zdefiniowane, a co za tym idzie posiadają określone zasady i metody wyceny bilansowej. Poprzez możliwość określenia wysokości kapitału własnego rachunkowość pozwala wyceniać prawa właścicieli do kontrolowanych przez jednostkę aktywów netto [Buk, 2011, s. 19-20].

Kapitał własny jest więc odbiciem tych aktywów, które zostały sfinansowane środkami własnymi, czyli tymi, które wnieśli założyciele lub zostały wypracowane przez jednostkę w ramach prowadzonej przez nią działalności gospodarczej [Pfaff, 2010, s. 398].

Kapitał własny można podzielić na:

- kapitał podstawowy
- kapitał rezerwy [Pfaff, 2010, s. 399].

Kapitał podstawowy określanej też jako powierzony lub założycielski przedstawia wartość aktywów wniesionych do jednostki przez właściciela lub właścicieli przy jej powstawaniu. Postać kapitału podstawowego zależna jest do formy organizacyjno-prawnej i można wyróżnić:

- kapitał zakładowy w spółce akcyjnej i spółce z o.o.,
- kapitał wspólników (właścicieli) w spółkach osobowych,
- kapitał właścicieli w jednoosobowej działalności gospodarczej,
- fundusz założycielski w przedsiębiorstwie państwowym,
- fundusz udziałowy w spółdzielni [Pfaff, 2007, s. 455-446] .

Kapitał rezerwy przedstawia wartość tej części aktywów, która została nabyta przez jednostkę w ramach wypracowanego przez nią zysku, jak także innych pozyskanych przez jednostkę źródeł stałego finansowania, może to być np. aktualizacja środków trwałych, dopłata wspólników. Do kapitałów rezerwowych zaliczamy:

- kapitał zapasowy w spółce akcyjnej i z o.o.,
- kapitał z aktualizacji wyceny; może występować we wszystkich jednostkach,
- kapitał rezerwy (celowy); może być tworzony w różnych jednostkach,
- fundusz zasobowy w spółdzielni,
- fundusz przedsiębiorstwa w przedsiębiorstwie państwowym,
- niepodzielony zysk za rok bieżący lub za lata ubiegłe (jeśli jest to niepokryta strata; uważamy ją za zmniejszenie kapitałów własnych) [Pfaff, 2007, s. 446].

2. Zawartość informacyjna sprawozdania o kapitałach w rachunkowości w kontekście odbioru przez interesariuszy

Zestawienie zmian w kapitale własnym jest stosunkowo nową częścią sprawozdań finansowych, które weszło do polskich realiów prawnych w ostatnim dziesięcioleciu, głównie za sprawą zmian, które dokonywały się w międzynarodowych standardach sprawozdawczości finansowej. Zmiany te były motywowane potrzebą dostarczenia bardziej szczegółowych informacji o tytułach zmian, jakie zachodzą w pozycjach kapitału własnego, gdyż jest to konieczne do lepszej oceny sytuacji finansowej jednostki gospodarczej oraz zrozumienia determinantów kapitału własnego. Z tworzeniem informacji o kapitale własnym wiąże się jednak wiele problemów. Pojawiają się one głównie w spółkach handlowych, które stanowią najczęściej występującą i zarazem zróżnicowaną wewnątrznie formę prawną działalności gospodarczej. Stąd w niniejszym artykule podjęto próbę kompleksowego, usystematyzowanego przedstawienia problematyki tworzenia i przedstawiania informacji o kapitale własnym z uwzględnieniem wymagań prawa o rachunkowości na poziomie krajowym i międzynarodowym. Najważniejszym celem klasyfikacji kapitałów własnych spółek kapitałowych jest zapewnienie udziałowcom lub akcjonariuszom oraz innym zainteresowanym grupom odbiorców i użytkowników sprawozdań finansowych informacji dotyczących efektywności zarządzania oraz sposobu spełniania powierniczej funkcji zarządu w stosunku do właścicieli wniesionych kapitałów. Klasyfikacja powinna również dostarczać informacji dotyczących historycznych i przewidywanych ekonomicznych interesów grup, które mają ogólny ekonomiczny udział w spółce, a więc takich jak pracownicy, klienci, agendy rządowe, w tym władze skarbowe [Hendriksen, Breda, 2002, s. 769]. Dla spełnienia tak określonego celu, informacje przedstawione w sprawozdaniach finansowych spółek kapitałowych powinny obejmować:

- źródła pochodzenia kapitału dostarczonego spółce,
- prawne ograniczenia podziału zainwestowanego kapitału między udziałowców lub akcjonariuszy,
- ograniczenia prawne, umowne, finansowe i wynikające z umów o zarządzanie w kwestii podziału dywidend między obecnych i potencjalnych udziałowców lub akcjonariuszy,
- uprzywilejowanie niektórych grup udziałowców lub akcjonariuszy w przypadku likwidacji spółki [Hendriksen i Breda, 2002, s. 770].

Głównymi źródłami pochodzenia kapitału własnego w spółce kapitałowej są:

- równowartość aktywów wniesionych przez udziałowców (akcjonariuszy),
- część zysku netto nie rozdzielona pomiędzy udziałowców (akcjonariuszy) i na inne cele, a pozostawiona w spółce (reinwestowana) [Krzywdą, 2006].

Pierwsza z wymienionych pozycji obejmuje:

- kapitał podstawowy (zakładowy), którego wartość jest sumą wartości nominalnej wyemitowanych udziałów (akcji),
- nadwyżkę wartości emisyjnej nad wartością nominalną udziałów (akcji), ujmowaną w kapitale zapasowym,
- dopłaty wnoszone przez udziałowców (akcjonariuszy) na kapitał zapasowy lub rezerwy.

Część zysków nierozdzielonych pomiędzy udziałowców (akcjonariuszy) i na inne cele, a więc zyski zatrzymane są przeznaczone na tworzenie i zwiększenie kapitałów: zapasowego, rezerwowych oraz mogą być przeznaczone na zwiększenie kapitału podstawowego. Innego rodzaju źródłem pochodzenia kapitału własnego jest aktualizacja wyceny aktywów i zobowiązań, w przypadku kapitałowego odnoszenia jej skutków.

Źródłem kapitału z aktualizacji wyceny są:

- zmiany warunków rynkowych działania spółki, głównie cen, kursów walut oraz popytu na produkty i towary, które wpływają na wartość aktywów i zobowiązań,
- polityka rachunkowości spółki w zakresie zasad wyceny,
- przepisy prawa regulujące aktualizację wartości środków trwałych.

Kapitał z aktualizacji wyceny „towarzyszy” aktywom i zobowiązaniom, z których wyceny powstał, do momentu ich realizacji lub rozliczenia. W tym momencie wpłynie na kapitał zapasowy lub zysk (stratę) netto. Przedstawiona klasyfikacja traci pierwotny sens ekonomiczny wówczas, gdy następują transfery z zysków niepodzielonych do kapitału podstawowego (zakładowego), a także gdy dywidenda jest wypłacana w formie udziałów (akcji) własnych, jak również w przypadku restrukturyzacji kapitałowej spółki. Nieuzasadnione jest również traktowanie wyłącznie kapitału podstawowego (zakładowego) jako powierzonego, a kapitałów zapasowego i rezerwowego jako samofinansowania. Nie znajduje też uzasadnienia podział kapitałów własnych na:

- pierwotne obejmujące kapitał podstawowy (zakładowy), należne wpłaty na kapitał podstawowy (wielkość ujemna) oraz udziały (akcje) własne (wielkość ujemna),
- wtórne obejmujące wszystkie pozostałe rodzaje kapitału własnego.

Treścią ekonomiczną elementów zaliczonych do pierwszej grupy jest realna wartość kapitału podstawowego (zakładowego) w dowolnym momencie bilansowym, natomiast treścią ekonomiczną drugiej grupy składników jest realna wartość wykreowanych przez spółkę własnych źródeł finansowania innych niż kapitał podstawowy, ustalona na ten sam moment. Podstawą podziału kapitałów

własnych na pierwotne powinien być czynnik czasu. Na jego podstawie do kapitału pierwotnego należałoby zaliczyć jedynie równowartość aktywów wniesionych przez udziałowców (akcjonariuszy) w momencie założenia spółki, a więc zarówno kapitał podstawowy (zakładowy), jak i kapitał zapasowy utworzony z nadwyżki wartości emisyjnej nad wartością nominalną udziałów (akcji) oraz z dopłat z tytułu objęcia akcji uprzywilejowanych. Kapitałem wtórnym byłyby wszystkie inne – tworzone po rozpoczęciu działalności na bazie kapitału pierwotnego – składniki kapitału własnego, jak również zwiększenia (a także ewentualne zmniejszenia) kapitału podstawowego (zakładowego) i zapasowego. Prawne ograniczenia podziału zainwestowanego kapitału między udziałowców lub akcjonariuszy wynikają z faktu, iż w spółkach kapitałowych ich udziałowcy (akcjonariusze) w zasadzie nie ponoszą osobistej odpowiedzialności za zobowiązania spółki. Zabezpieczeniem tego ograniczenia jest prawnie zarejestrowany kapitał definiowany w większości krajów jako suma wartości nominalnej wszystkich wyemitowanych, a następnie nieumorzonych udziałów (akcji). Jak wynika z rozważań na temat klasyfikacji kapitałów własnych, prawnie zarejestrowany kapitał nie jest tożsamy z kapitałem powierzonym. Ograniczenia w podziale wyniku finansowego oraz ograniczenia w podziale majątku likwidacyjnego powinny być ujawnione w dodatkowych informacjach i objaśnieniach.

Sprawozdanie dotyczące kapitałów własnych zawiera rozbudowaną treść ekonomiczną. Zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym dostarcza w szczególności informacje, które pokazują zmniejszenia lub zwiększenia poszczególnych elementów funduszu lub kapitału własnego jednostki oraz określa tytuł tych zmian. W zestawieniu tym przedstawia się także informacje dotyczące pozycji przychodów i kosztów oraz zysków i strat, które zostały bezpośrednio odniesione na kapitał lub fundusz własny z pominięciem rachunku zysku i strat [Nowak, 2008, s. 155].

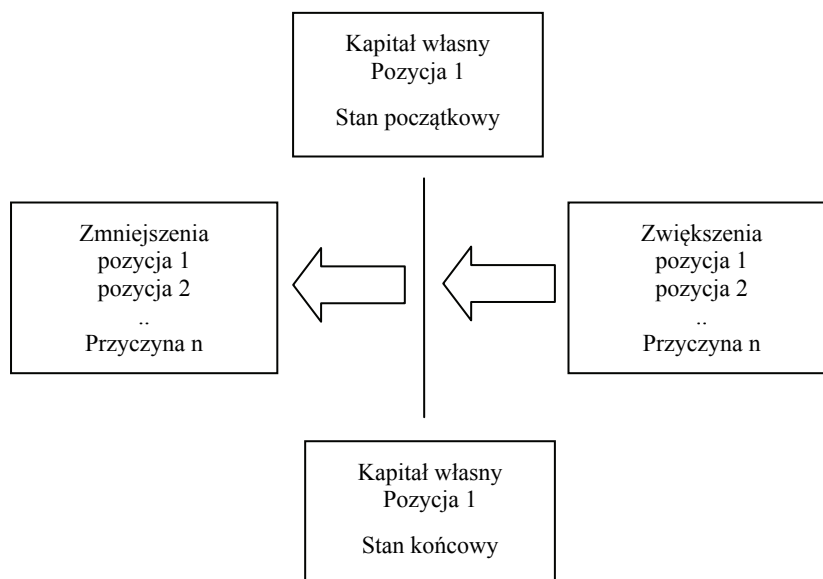
Celem zestawienia zmian w kapitale (funduszu) własnym jest dostarczenie jego odbiorcy szczegółowych informacji m.in. o:

- zmianach kapitału (funduszu) własnego, które powodują zmiany wyniku finansowego netto,
- poziomie oraz przyczynach zmniejszeń lub zwiększeń elementów wchodzących w skład kapitału (funduszu) własnego,
- formach pokrycia straty netto lub kierunkach podziału wyniku finansowego netto,
- kształtowaniu się poziomu kapitału (funduszu) własnego na koniec okresu sprawozdawczego w wyniku proponowanego podziału zysku lub pokrycia straty,

-
- korektach błędów podstawowych popełnionych w poprzednich okresach sprawozdawczych [Buk, 2005, s. 216],
 - wpływie zmian zasad rachunkowości na kapitał (fundusz) własny,
 - zmianach kapitału (funduszu) własnego jednostki będących wynikiem aktualizacji wyceny,
 - wysokości wyniku finansowego netto jaki jednostka osiągnęła w danym okresie [Nowak, 2008, s. 155],
 - konwersacji zobowiązań na akcje lub udziały,
 - różnicy między ceną nabycia a ceną nominalną umorzonych akcji lub udziałów własnych,
 - zyskach będących rezultatem bezwarunkowego umorzenia zobowiązań w wyniku postępowania ugodowego,
 - różnicy, jaka powstaje między niższą ceną nominalną nowo wydanych akcji lub udziałów a wyższą ceną ich nabycia [Waślicki, 2011, s. 1].

Informacjami, które dostarcza zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym szczególnie zainteresowani są właściciele jednostki gospodarczej. Ponieważ kapitał (fundusz) własny jest wartościowo równoważny aktywom netto, przedstawia udział właścicieli w całych aktywach jednostki. Wszystkie zmiany kapitału (funduszu) własnego powodują jednocześnie zmiany w wielkości posiadanych przez właścicieli udziałów w aktywach jednostki. Dane o tym, czy udziały te się zmniejszyły czy zwiększyły oraz co było powodem tych zmian, mają dla nich szczególne znaczenie [Sokół i in., 2010, s. 63].

Zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym, podobnie jak rachunek przepływów pieniężnych oraz rachunek zysków i strat, sprawozdaniem za okres w odróżnieniu od bilansu, który sporządzany jest na dzień. Istotą tego zestawienia jest prezentowanie przyczyn zmian poszczególnych części kapitału (funduszu) własnego w sposób dynamiczny [Gmytrasiewicz i Karmańska, 2002, s. 642]. Wizualnie przedstawia to rys. 2.

Rys. 2. Dynamiczna prezentacja elementów kapitału własnego

Źródło: [Gmytrasiewicz i Karmańska, 2002, s. 642].

Konsekwencją dynamicznego charakteru zestawienia zmian w kapitale (funduszu) własnym jest ulokowanie przez osoby sporządzające to sprawozdanie w tytule tego dokumentu następującego sformułowania, np. Zestawienia zmian w kapitale własnym sporządzone z okres od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2012 roku. Nawiązując do bilansu i rachunku zysków i strat, które są punktem wyjścia do sporządzania wszystkich sprawozdań, a wszystkie dokumenty sprawozdawcze są jego rozszerzeniem bądź też uszczegółowieniem, zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym stanowi szczegółowe rozwinięcie pozycji bilansowej kapitał (fundusz) własny [Ambroziak, 2010, s. 52].

3. Analiza całości kapitału własnego wybranej spółki akcyjnej i zawartości informacyjnej [Wawel S.A.]

Z danych sprawozdania finansowego o kapitałach własnych, zawartych w prospekcie emisyjnym przykładowej Spółki Wawel S.A. wynika, że kapitał własny spółki z okresu na okres rośnie. Głównym czynnikiem powodującym wzrost kapitału własnego jest wygospodarowany zysk spółki, który w badanych okresach był w głównej mierze decyzją WZA przekazywany na kapitał zapasowy. Na dzień

1.01.2010 r. kapitał własny spółki Wawel S.A wynosił 18 722 tys. zł, na koniec roku 2010 jego wartość wyniosła już 221 168 tys. zł; największy wpływ na wzrost kapitału własnego miał niepodzielony zysk roku 2010. Na początku roku 2011 kapitał własny spółki wynosił 221 168 tys. zł, analogicznie jak w poprzednim okresie największy wpływ na jego wzrost miał niepodzielony zysk z roku 2011, co na dzień 31.12.2011 dało wartość tego kapitału w wysokości 262 828 tys. zł. Wartość ta jest stanem początkowy na dzień 1.01.2012, tak samo jak w poprzednich okresach wartość kapitału własnego wzrastała w głównej mierze z tytułu niepodzielonego zysku w tym przypadku z roku 2012. Na dzień 31.12.2012 wartość kapitału własnego spółki Wawel S.A wyniosła 312 758 tys. zł. Zyska spółki za 2012 r., który wyniósł dokładnie 66 668 111,38 zł w wypadku podjęcia stosownej uchwały przez WZA zostanie w 2013 r. przeznaczony na: kapitał zapasowy w wysokości 45 671 541,38 zł, wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy 20 996 570,00 zł. Wysoki poziom kapitału własnego spółki Wawel S.A. świadczy o wysokim stopniu samofinansowania jej działalności ze środków własnych.

Podsumowanie

Wymogi międzynarodowych standardów dotyczące ujawnień w sprawozdaniu ze zmian w kapitale własnym są nastawione na dostarczenie użytkownikowi tego sprawozdania finansowego danych jasnych, wiarygodnych i rzetelnych, lecz z drugiej strony nie prezentują one konkretnych rozwiązań, dzieje się tak dlatego, iż są one często implikowane przez normy prawa krajowego, zgodnie z którymi jednostka sporządza sprawozdanie finansowe. Ustawa nałożyła obowiązek sporządzania zestawienia zmian w kapitale (funduszu) własnym na jednostki gospodarcze, których sprawozdania finansowe podlegają corocznemu badaniu. Ten dodatkowy element sprawozdawczy dostarcza odbiorcy sprawozdania finansowego przedsiębiorstwa informacji o: zmianach w źródłach finansowania kapitałami (funduszami) własnymi jednostki i ich przyczynach, pozostającym w jednostce zysku lub wymagającej pokrycia strat, kosztach i przychodach, które – jako błąd podstawowy – odniesiono bezpośrednio na kapitał (fundusz) własny, z pominięciem rachunku zysków i strat. Zgodnie z przepisami zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym obejmuje informacje o zmianach poszczególnych składników kapitału (funduszu) własnego za bieżący i poprzedni rok obrotowy w zakresie ustalonym w załącznikach do ustawy, a w przypadku sporządzania zestawienia zmian w kapitale (funduszu) własnym za inny okres sprawozdawczy niż rok obrotowy – w zestawieniu zmian w kapitale (funduszu) własnym wyka-

zuje się zmiany poszczególnych pozycji kapitału (funduszu) własnego za bieżący okres sprawozdawczy i poprzedni rok obrotowy. Poszczególne składniki kapitału (funduszu) własnego są prezentowane zgodnie ze strukturą kapitału własnego, określoną w bilansie przedsiębiorstwa, a wielkość każdego z nich podana jest na początek okresu. Następnie określone są poszczególne tytuły jego zwiększeń i zmniejszeń oraz stan na koniec okresu.

Wzorcowe zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym, zawarte w załączniku nr 1 do ustawy o rachunkowości, jest zgodne z wytycznymi Międzynarodowego Standardu Rachunkowości MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”, w którym określono zakres zestawienia zmian w kapitale (funduszu) własnym. W zestawieniu tym powinny być zaprezentowane następujące elementy: wynik finansowy netto za dany okres, szczegółowe pozycje przychodów lub kosztów, zysków lub strat, które – w myśl przepisów – ujmują się bezpośrednio w kapitale własnym wraz z ich sumą, łączny wpływ zasad rachunkowości i korekt błędów podstawowych odniesionych wprost na kapitał własny, transakcje kapitałowe z właścicielami i wypłaty na ich rzecz, niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych na początek okresu i na dzień bilansowy oraz zmiany w ciągu okresu, uzgodnienie wartości bilansowej każdej kategorii kapitału podstawowego, nadwyżki ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej i wszystkich kapitałów zapasowych (rezerwowych) na początek i koniec okresu, wraz z oddzielnym ujawnieniem każdej zmiany stanu. Niewątpliwa, znacząca wartość analityczna zestawienia zmian w kapitale (funduszu) własnym wynika z możliwości oceny źródeł samofinansowania przedsiębiorstwa, istotnej z punktu widzenia zarówno obecnych, jak i potencjalnych jego właścicieli, dla których przydatna jest informacja, z jakich elementów składa się kapitał własny oraz jak się ten kapitał zmienił oraz z jakich przyczyn w roku obrotowym. Przedstawione w zestawieniu informacje pozwalają na ocenę struktury i dynamiki zmian składników kapitału (funduszu) własnego, a tym samym – aktywów netto, dla których są one źródłem finansowania. Analizę zestawienia zmian w kapitale (funduszu) własnym należy rozpocząć od analizy struktury kapitału (funduszu) własnego. Analiza strukturalna wymaga uwzględnienia różnicowania poszczególnych składników kapitału własnego pod względem ich charakteru. Dokonując oceny struktury kapitału (funduszu) własnego oraz jej zmiany w analizowanym okresie, należy zwrócić uwagę również na trwałość poszczególnych jego elementów jako źródeł finansowania aktywów netto przedsiębiorstwa. Najbardziej stabilnym źródłem finansowania działalności przedsiębiorstwa jest kapitał podstawowy, wynikający z umowy czy statutu jednostki, natomiast sposób tworzenia oraz cel wykorzystania kapitału zapasowego czy rezerwowego w odmienny sposób określają stopień stabilności tych źródeł finansowania przedsiębiorstwa. Wyższy udział zmian zmniejszających

stan kapitału niż udział zmian zwiększających będzie świadczył o niskiej trwałości tych kapitałów. Zgoła odmienny charakter ma kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, który nie jest tworzony z wpłat właścicieli czy z wygenerowanych zysków, a tylko wynika ze zmiany wartości składników majątkowych, stanowiąc tym samym jedynie pozycję korygującą stan źródeł finansowania przedsiębiorstwa. Nie może być on w żaden sposób rozdysponowany przez właścicieli. Nie bez znaczenia w ocenie struktury kapitału (funduszu) własnego jest udział wyniku niepodzielonego z lat ubiegłych, jak też wyniku netto bieżącego okresu. Z jednej strony jako zysk jest to potencjalne źródło zwiększenia zarówno kapitału, jak i korzyści właściciela z tytułu wypłacanych profitów, z drugiej zaś w przypadku straty jest to źródło zmniejszania kapitałów, nierzadko uciążliwe w razie kumulacji straty w kolejnych latach. Zawartość informacyjna sprawozdań finansowych o kapitałach własnych niesie dodatkową wartość dla różnych grup interesariuszy, w stosunku do innych sprawozdań finansowych.

Literatura

- Ambroziak M. (2010), *Analiza sprawozdań finansowych*, tom 1, *Zrozumieć sprawozdania polskie*, MSSF, US GAAP, C.H. Beck, Warszawa.
- Buk H. (2011), *Wartość informacyjna zestawienia zmian w kapitale własnym* [w:] H. Buk (red.), *Zestawienie zmian w kapitale własnym według polskich i międzynarodowych standardów rachunkowości*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego, Katowice.
- Gmytrasiewicz M. i Karmańska A. (2002), *Rachunkowość finansowa*, Difin, Warszawa.
- Hendriksen E.A. i Breda M.F. van (2002), *Teoria rachunkowości*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Krzywda D. (2006), *Istota i klasyfikacja kapitału własnego oraz podstawy prawne jego kreowania w spółkach handlowych*, Zeszyty Naukowe, nr 4, Wyższa Szkoła Ekonomiczna, Bochnia.
- Nowak E. (2008), *Analiza sprawozdań finansowych*, PWE, Warszawa
- Pfaff J. (2007), *Kapitały własne i ich ujęcie ewidencyjne* [w:] Z. Messner (red.), *Rachunkowość finansowa z uwzględnieniem MSSF*, PWN, Warszawa.
- Pfaff J. (2010), *Kapitały własne* [w:] Z. Messner (red.), *Rachunkowość finansowa*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej, Katowice.
- Sokół A., Owidia Sumracz A., Brojak-Trzaskowska M., Porada-Rochań M., Lubomska-Kalisz J. (2010), *Analiza sprawozdań finansowych wybrane zagadnienia*, CeDeWu, Warszawa.
- Ustawa o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r., Dz.U. 2013, poz. 233 z późn. zm.
- Waślicki T. (2011), *Zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym*, Biblioteka INFORLEX, Warszawa.

**THE CONTENTS OF EQUITY ACCOUNTING
AND ITS USEFULNESS FOR STAKEHOLDERS**

Summary: Equity is one of the most important financial information for different groups of stakeholders. Indisputably accounts are a basic source of information on equity. However, the different terms used in the world, also in Poland, accounting standards allow for significantly differing presentation of information about equity. It primarily concerns the recognition and measurement of the individual components of equity. This in turn has a significant impact on the quality and usefulness of this information, especially for the most important groups of stakeholders, which are the investors. To draw attention also needs the fact that the information presented is not sufficiently precise and not sufficient.

Keywords: stakeholders, equity, accounting standards.